RAPORT

Ianuarie 2021 - Iunie 2022

Școala de Bani

Școala de Valori

BCR

CUPRINS

03	**Cuvânt înainte**
04	**1. FLIP - ȘCOALA DE BANI PE ROȚI**
04	1.1 Descrierea proiectului
04	1.2 Desfășurarea proiectului
05	1.2.1 Flip - Școala de bani pe roți online
07	1.2.2 Flip - Școala de bani pe roți offline
09	1.2.3 FLiPiada - ediția I și ediția a II-a
11	1.2.4 Jungla Urbană - Money Edition
13	1.3 Impactul proiectului
16	**2. ȘCOALA DE BANI PENTRU ADULȚI**
18	**3. PARTENERI**
19	**4. ECHIPA DE PROIECT**

CUVÂNT ÎNAINTE

Silvia Bogdan
Președinte Școala de Valori

În prezent, prea mulți români au o înțelegere financiară redusă și ca atare, se luptă cu economisirea insuficientă, lipsa investițiilor pe termen lung sau credite neperformante. La nivel național, avem nevoie să ne creștem **coeficientul de educație financiară** și mai mult decât atât, să creăm o cultură financiară care să includă întreaga viață a individului.

Câți dintre noi știm cum funcționează dobânzile, despre ce este capitalizarea, cum ne afectează inflația, de ce avem nevoie de o diversificare a investițiilor sau care este prețul acțiunilor? Datele arată că prea puțini dintre români.

Comportamentul financiar sănătos, care promovează modelarea unor obiceiuri potrivite de consum și alegerea unor produse financiare și investiționale performante, ar facilita **mai multă bunăstare individuală pentru întreaga viață** și o mai mare prosperitate la nivel de comunitate, pe termen mediu și lung.

E bine de știut că impactul capacității financiare asupra vieților individuale merge mult mai departe decât simpla gestionare mai bună a banilor în prezent. **Competențele financiare** sunt în directă corelație cu îmbunătățirea sănătății, a bunăstării, a ocupării forței de muncă și a opțiunilor de viață.

La Școala de Valori, prin intermediul Școlii de Bani, sprijinim tânara generație să devină **mai conștientă de importanța finanțelor proprii,** mai informată cu privire la produsele financiare și investiționale disponibile și mai ancorată în realitatea prezentă, pentru a-și asigura un nivel de trai decent pentru întreaga viață, până după vârsta pensionării.

Ne dorim ca tot mai mulți părinți să aleagă să vorbească cu copiii lor despre finanțe, chiar dacă se simt jenați de situația lor financiară actuală. Copiii pot învăța din greșelile adulților, pot identifica obstacolele și căile pentru a le depăși, își pot seta obiective financiare și nu în ultimul rând, pot învăța să aspire la **o independență financiară** pe care părinții și bunicii lor nu au avut-o.

Prin intervențiile noastre, ale profesorilor și ale părinților, încă de timpuriu, copiii și tinerii au șansa reală să își dezvolte **competențele financiare de bază**, atât de necesare pentru întreaga lor viață.

1. FLIP - ȘCOALA DE BANI PE ROȚI

1.1 DESCRIEREA PROIECTULUI

Flip - Școala de bani pe roți a reprezentat primul program de educație financiară interactivă desfășurat la nivel național de către Asociația Școala de Valori în parteneriat cu Banca Comercială Română.

Demarat în anul **2017**, proiectul și-a propus să crească gradul de educație financiară a românilor și să îi ajute să își înțeleagă mai bine **finanțele personale**, devenind mai conștienți de modul în care iau deciziile financiare, în contextul în care doar 22% din cetățenii României sunt considerați educați financiar, iar România ocupă ultimul loc din Europa în ceea ce privește educația financiară.

Proiectul Flip - Școala de bani pe roți este adresat **copiilor și tinerilor din România cu vârste între 7 - 18 ani**, ajutându-i să înțeleagă cum funcționează banii în economie și cum își pot gestiona mai bine banii, înțelegând de ce e important să aibă un comportament financiar responsabil.

Atelierele de educație financiară au drept scop îmbunătățirea sau dobândirea competenței de educație financiară, prin pregătirea copiilor de nivel primar și de gimnaziu, pentru asumarea, în cunoștință de cauză a calității de consumator care își cunosc drepturile și sunt informații referitor la aspectele de educație financiară.

Pentru a oferi un nivel adecvat de înțelegere a informațiilor de educație financiară, **conținutul educațional a fost adaptat lingvistic și cultural**, pentru nivelul copiilor și tinerilor din ciclul primar, gimnazial și liceal.

1.2 DESFĂȘURAREA PROIECTULUI

Începând cu **iulie 2017**, proiectul Flip - Școala de bani pe roți s-a derulat până la finalul anului 2019 sub forma unei **expoziții interactive itinerante**, care poposea în orașele României și găzduia în spațiul multifuncțional al camionului FLiP **ateliere de educație financiară pentru copiii între 7 - 14 ani**, elevi în școlile primare și gimnaziale.

După un an de pandemie COVID-19 în care proiectul Flip - Școala de bani pe roți s-a derulat în totalitate **în mediul online**, adaptându-se noilor condiții, în anul 2021 ne-am întâlnit cu beneficiarii noștri **într-o manieră hibridă**, alternând atelierele de educație financiară desfășurate în mediul online cu cele realizate fizic, în sistem "față în față".

Anii 2021 și 2022 au fost anii inovărilor și pentru proiectul FLiP - Școala de Bani pe Roți, inovări care s-au manifestat pe trei direcții:

- Extinderea categoriilor de vârstă ale beneficiarilor noștri către **elevii de liceu** (2021) și către **preșcolari** (2022).
- **Educare și responsabilizare financiară prin metode de tip competiție**, una desfășurată în mediul online pentru copii și tineri, denumită FLipiada (7 - 14 ani - 2021; 6 - 18 ani în 2022), și una desfășurată fizic sub forma unei curse de tip treasure hunt în orașul Constanța (2021).
- **Diversificarea locațiilor în care ne-am desfășurat atelierele fizice de educație financiară,** de la spații special amenajate (hub-uri educaționale) în marile mall-uri din țară (Promenada Mall București - 2021 și 2022, Shopping City Galați - 2021, Shopping City Timișoara - 2021 și 2022, Shopping City Satu Mare - 2022), la spații de co-working (Rubik Hub Piatra - Neamț, Comuniteca Oradea), sau chiar la sălile de clasă ale școlilor partenere din țară.

Conținut adaptat pe nivel de vârstă:

- Preșcolari (4 - 6 ani)
- Detectivi (7 - 10 ani)
- Exploratori (11 - 14 ani)
- Experți (15 - 18 ani)

Înscrierea participanților

Înscrierea participanților s-a realizat de către părinți sau cadre didactice, prin accesarea platformei online www.scoaladebani.ro/pe-roti

Participarea

la atelierele online a fost **gratuită.**

1.2.1 Flip - Școala de bani pe roți online

Ca și în 2020, atelierele de educație financiară s-au desfășurat **online pe platforma ZOOM**, fiecare atelier constând într-o sesiune interactivă de **90 minute**, livrată de câte doi traineri instruiți de către Asociația Școala de Valori.

În 2022, programul de educație financiară a ajuns și în **grădinițele din România**, cu un conținut adaptat nivelului de înțelegere și vârstei micuților participanți, atelierul desfășurându-se pe parcursul a trei sesiuni interactive de câte 45 de minute.

Pentru a participa la atelier, elevii și tinerii, însoțiți de cadrele didactice, au avut la dispoziție următoarele modalități:

- **Conectarea din sala de clasă** - atelierul a fost proiectat pe un ecran/ tablă interactivă din sala de clasă, iar interacțiunea dintre trainerii atelierului și elevi s-a realizat cu sprijinul cadrului didactic prezent la atelier.
- **Conectarea de acasă** - fiecare elev s-a conectat la atelier de pe propriul dispozitiv (tabletă/ telefon sau laptop), utilizând propria conexiune la internet.

Programul atelierelor online

EDUCAȚIE FINANCIARĂ 2021

Perioadă implementare	Durată ore
18 ianuarie - 22 decembrie 2021	2
Recurență	
Zilnic, de marți până vineri	
Oră începere	**Beneficiari**
10:30 14:30 17:00	Copii și tineri (6 - 18 ani)

EDUCAȚIE FINANCIARĂ 2022

Perioadă implementare	Durată ore
17 ianuarie - 30 iunie 2022	2
Recurență	
Zilnic, de luni până vineri	
Oră începere	**Beneficiari**
8:00 10:00 14:30 17:00	Copii și tineri (4 - 18 ani)

Rezultate 2021

Ateliere online
(total = 603)

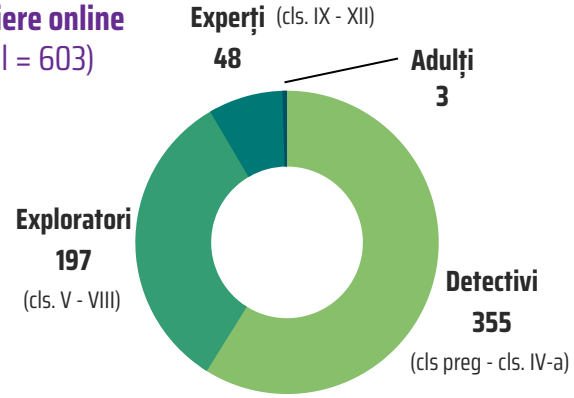

Participanți
(total = 19.235)

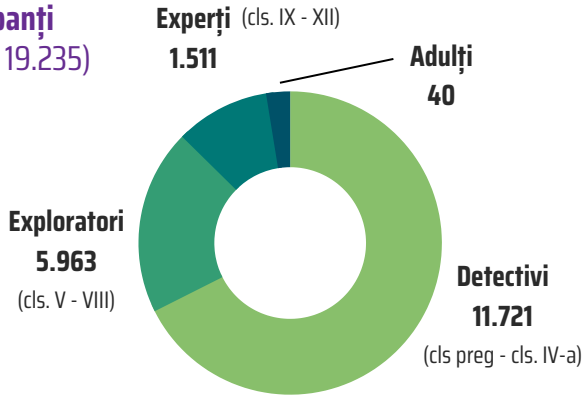

Rezultate ianuarie - iunie 2022

Ateliere online
(total = 416)

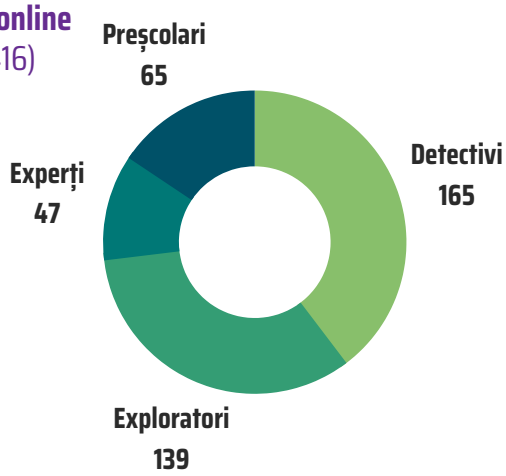

Participanți
(total = 9.628)

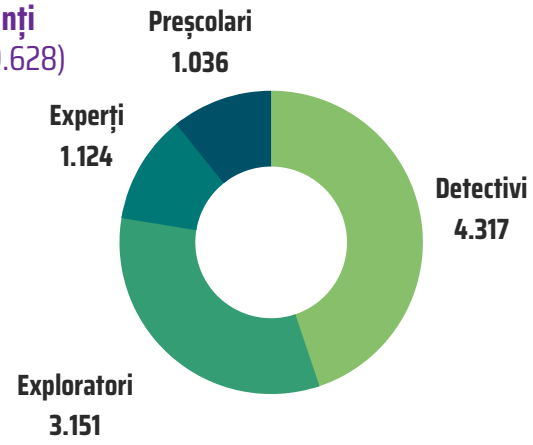

1.2.2 Flip - Școala de bani pe roți offline

ATELIERE ÎN LOCAȚII

La începutul lunii august, am reluat atelierele în format ”față în față” și timp de câteva luni, până în octombrie 2021, când pandemia COVID-19 a cunoscut un nou val și a adus noi restricții, caravana FLiP - Școala de bani pe roți a poposit în cinci orașe din țară: **București, Timișoara, Galați, Oradea și Piatra - Neamț.**

Copiii și tinerii au avut astfel ocazia să învețe despre tainele banilor de la "profesorii" Școlii de bani în **ateliere de o oră și jumătate** desfășurate în spații special amenajate din marile mall-uri și spații de coworking: **Promenada Mall București, Shopping City Timișoara, Shopping City Galați, Rubik Hub Piatra Neamț, Comuniteca Oradea.**

În anul 2022, am continuat această inițiativă și am readus educația financiară în marile Mall-uri din țară: **Avanpost Values Center** (din ianuarie 2022), **Shopping City Timișoara** (începând cu 15 aprilie 2022), **Shopping City Satu Mare** (începând cu 16 mai 2022) și **Promenada Mall București** (începând cu 1 iunie 2022). .

Rezultate 2021

	Ateliere în locații	Nr. ateliere	Nr. participanți
Localitatea	Ateliere Mall-uri	64	1.057
București	Promenada Mall	18	269
Timișoara	Timișoara Shopping City	20	358
Galați	Galați Shopping City	26	430
	Ateliere HUB-uri	17	200
Oradea	Comuniteca Oradea	11	140
Piatra-Neamț	Rubik Hub Piatra - Neamț	6	60
	Total Mall-uri + HUB-uri	81	1.257

Rezultate 2022

	Ateliere în locații	Nr. ateliere	Nr. participanți
Localitatea	Ateliere Mall-uri	86	1.277
București	Promenada Mall	5	44
Timișoara	Timișoara Shopping City	46	767
Satu Mare	Satu Mare Shopping City	23	348
Balotești	Avanpost Values Center	12	118

ATELIERE - EVENIMENT FLIP - 2021

Întâlniri cu Itsy și Bitsy

Pe 27 august și 3 septembrie 2021 îndrăgitele personaje Itsy și Bitsy au poposit în spațiul Școlii de Bani amenajat în Promenada Mall București și au fost colegi de bancă la atelierele de educație financiară cu cei peste 40 de copii participanți.

Ateliere de povești cu Cristina Andone

La finalul vacanței de vară, pe 11 septembrie 2021, cunoscuta scriitoare pentru copii, Cristina Andone, autoarea cărții ”Școala banilor bine crescuți” a susținut în spațiul Școlii de Bani din Promenada Mall București două ateliere de poveste pentru 38 de copii interesați de educație financiară.

11 aprilie 2022

Ziua Națională a Educației Financiare în România

Din 2022, data de 11 aprilie a devenit oficial „Ziua Națională a Educației Financiare în România”, moment care a fost marcat printr-un eveniment -„maraton” de educație financiară organizat atât online, cât și offline. Reunite sub numele de **EduFin FEST**, atelierele - eveniment de educație financiară desfășurate în 11 aprilie 2022 s-au adresat cu prioritate către comunitățile rurale, cu oportunități reduse în ceea ce privește accesul la educația financiară.

ONLINE

11 ateliere

254 participanți

OFFLINE

42 ateliere

1.143 participanți din localitățile:

- Moara Vlăsiei, jud. Ilfov
- Pechea, jud. Galați
- Bucov, jud. Prahova
- Ghimbav, jud. Brașov
- Câmpulung Muscel, jud. Argeș

ATELIERE ÎN ȘCOLI

În premieră pentru proiectul FLiP - Școala de Bani pe Roți, începând cu toamna anului 2021 atelierele de educație financiară au ajuns și în școli, atelierele având loc în sălile de clasă ale școlilor partenere din șase orașe din țară: **București, Galați, Timișoara, Oradea, Ploiești, Piatra - Neamț.**

Rezultate 2021

Ateliere în școli/ Localitatea	Nr. ateliere	Nr. participanți	Total ateliere offline	Total participanți offline
București	37	480	55	749
Timișoara	28	611	48	969
Galați	63	1.415	89	1.845
Oradea	5	125	16	265
Piatra - Neamț	5	138	11	198
Ploiești	7	140	7	140
Total ateliere în școli	145	2.909	226	4.166

Rezultate 2022

Ateliere în școli/ Localitatea	Nr. ateliere	Nr. participanți
București	32	643
Timișoara	28	623
Satu Mare	13	291
Bacău	48	1.250
Alte localități	60	1.838
Total ateliere în școli	181	4.645

1.2.3 FLiPiada - ediția I și ediția a II-a

Flipiada a reprezentat **o competiție online pe teme de educație financiară**, inițiată în anul 2021, pentru copiii și tinerii interesați de educație financiară care au participat la atelierele FLiP - Școala de bani pe roți.

Dacă în anul 2021 concursul s-a adresat copiilor și tinerilor între 7 - 14 ani, în anul 2022 au avut dreptul să participe la Flipiada - ediția a II-a și elevii de liceu (15 - 18 ani), concursul desfășurându-se astfel pe **trei categorii de vârstă: 7 - 10 ani, 11 - 14 ani și 15 - 18 ani.**

Perioada concursului

- Ediția I - 22 martie - 25 iunie 2021
- Ediția a II-a - 21 martie - 1 iunie 2022

Concursul s-a desfășurat pe platforma www.escoaladevalori.ro.

Înscrierea participanților

Participanții și-au creat cont pe platformă și au completat formularul de calificare pus la dispoziție, răspunzând la câteva întrebări filtru bazate pe conținutul atelierului Școala de bani pe roți.

Sistemul de punctare a avut la bază **moneda flipcoin**, o monedă imaginară pe care elevii o puteau câștiga atât rezolvând provocările concursului, cât și vizitând zilnic platforma.

Desfășurarea concursului

Concursul s-a desfășurat în mai multe etape:

1. **În etapa 1 a concursului**, elevii intrau zilnic pe platformă, parcurgeau lecțiile afișate și răspundeau întrebărilor cu privire la conținutul acestora.

2. **În etapa a doua a concursului**, elevii au avut la dispoziție **un joc de tip simulator**, în care trebuiau să ia decizii financiare cu privire la o situație dată, astfel încât să se încadreze în bugetul inițial și să țină cont totodată de dorințele și interesele celorlalți membri ai grupului.

3. **În etapa finală a concursului**, participanții au avut atât de rezolvat **o provocare de echipă**, care a constat în realizarea unui video în care toți cei patru membri ai fiecărei echipe au răspuns unor întrebări referitoare la parcursul lor în acest concurs (ce i-a determinat să se înscrie, ce lucruri noi au învățat, ce vor face cu premiul, recomandări pentru ediția viitoare), cât și **o probă de tip chestionar.**

   Provocările finalei au trecut printr-o etapă de **jurizare calitativă**, iar câștigătorii au fost anunțați în cadrul unei întâlniri online pe zoom la care au participat atât participanți, cât și părinți ai acestora și membri ai echipei proiectului Flipiada.

Rezultate FLiPiada

	2021	2022
Indicatori	**7 - 10 ani**	**11 - 14 ani**
Nr. înscrieri	304	407
Categorii de vârstă participante	7 - 10 ani 11 - 14 ani	7 - 10 ani 11 - 14 ani 15 - 18 ani
Nr. câștigători Premiul I	8	12
Nr. câștigători Premiul II	8	12
Nr. câștigători Premiul III	8	12

Testimoniale participanți

A fost o experiență frumoasă și de neuitat care m-a ajutat să învăț lucruri interesante și să-mi îmbunătățesc cunoștințele despre educație financiară care acum sunt mult mai dezvoltate.

Atelierul FLIP-Școala de bani pe roți mi-a stârnit curiozitatea despre educație financiară, m-a învățat că banii nu se fac așa ușor și m-a făcut să mă înscriu la concursul Flipiada.

Flipiada este un concurs foarte interesant, distractiv și educativ; acest concurs m-a învățat cum să economisesc și cum să gestionez banii. Flipiada este o inițiativă foarte bună deoarece vrea să crească nivelul financiar al oamenilor din România și să îi îndrume pe tineri să-și descopere valorile și să-și antreneze potențialul.

Dacă mi s-ar acorda șansa să mai trec încă o dată prin această experiență, aș accepta în secunda doi.

Sandor Oana

Flipiada m-a învățat cum să cheltuiesc banii cu cap și să am toate cheltuielile sub control.

Atelierul Flipiada ne ajută să știm să economisim banii cât mai bine și cum putem fi o echipă unită și, bineînțeles, ne învață să ne putem educa financiar.

De ce m-am înscris la acest concurs? Pentru a-mi îmbunătăți cunoștințele și educația financiară (deoarece despre asta este vorba în acest concurs, să ajute cât mai mulți copii din toată țara să se dezvolte pe plan financiar) și să știu să economisesc banii cât mai bine, dar și să-i cheltuiesc cu cap. Mulțumesc Flipiada pentru acest concurs minunat!!!

Erdelyi Stana Isabela

Atelierul Școala de bani pe roți mi-a stârnit curiozitatea să aflu mai multe lucruri într-un domeniu care nu se studiază la școală, în clasele gimnaziale. M-am înscris la concurs cu dorința de a învăța atât noțiuni noi din domeniul financiar, cât și cum să îmi gestionez banii și cum să economisesc.

Concursul Flipiada a fost o experiență frumoasă, captivantă și plină de acțiune. Reflectez acum, după două luni de provocări și constat că văd altfel lucrurile, ca un adult responsabil care a înțeles că banii se câștigă greu și se consumă ușor. Dacă ne gestionăm rațional bugetul putem să economisim și să folosim oportunitățile oferite de bănci.

Am văzut că Școala de Valori are și alte proiecte interesante pentru tineri și voi căuta, mă voi informa despre aceste proiecte. Cert este că prin ele se cultivă valori: autenticitate, autonomie, libertate, integritate și curaj.

Am lucrat în echipă împreună cu colegii mei, suntem entuziaști, am colaborat responsabil, iar provocările ne-au energizat pozitiv în drumul spre succes.

Trestian Silviu Gabriel

Flip - Școala de bani pe roți a fost pentru mine o experiență placută, care m-a învățat să fiu mai atent la cum îmi cheltuiesc bani și să încerc să am grijă și de fericirea celor din jur.

Experiența trăită în cadrul "competiției" Flipiada a fost una interesantă, cu multe momente frumoase, pe care sunt dipus să o retrăiesc oricând. Flipiada mi-a demonstrat încă o dată ce mult înseamnă să faci parte dintr-o echipă și că planificarea corectă a banilor este foarte importantă.

Ovidiu Dobre

Experiența mea a fost una placută, este și va fi una din cele mai minunate proiecte/ activități la care am participat vreodată; cât despre concursul FLIPiada, a fost la fel de frumos, mai ales că în prima etapă au fost niște texte din care chiar puteai înțelege ceva.

Podaru Elena Andreea

Experiența Școlii de Bani pe Roți a fost una foarte interesantă și în același timp importantă pentru mine.

Totul a început când am participat cu clasa mea la atelierul FLiP online și mi s-a părut foarte interesant, iar când am auzit că pot concura într-un concurs unde voi învăța alte lucruri asemănătoare, care mă vor ajuta când voi crește în a face alegeri financiare mai bune, am fost total de acord. Sunt și un adept al cărților de educație financiară și astfel am putut să îmi îmbogățesc cunoștințele. Mai ales acum la final, mi-a plăcut mult faptul că am lucrat în echipă și că ne-am îmbunătățit și această abilitate de a lucra și a comunica cu alți oameni.

În concluzie, acest concurs a fost unul foarte distractiv, interesant și bine organizat, care sigur m-a ajutat pentru viitorul meu de adult responsabil financiar, iar pentru asta țin să vă mulțumesc!"

Crișan Luca Bogdan

1.2.4 Jungla Urbană - Money Edition

Jungla Urbană Money Edition a reprezentat un concurs de tip treasure hunt cu tematică financiară desfășurat pe raza Municipiului Constanța în două ediții:

- **31 iulie 2021**
- **21 august 2021**

Participanții, grupați în **echipe de câte patru persoane**, au avut de parcurs (pe jos) un traseu de circa **10 km** trecând prin diferite puncte de control a căror localizare o puteau afla doar rezolvând unele indicii ghicitori sau probe pe care le primeau de la echipele de voluntari aflate la checkpoint.

Echipele au fost repartizate aleatoriu pe două trasee, punctul de start și punctul de finish aflându-se la **City Park Mall Constanța.**

Primele trei echipe ajunse la finish de pe fiecare traseu s-au calificat în etapa finală, unde s-au întrecut în câteva probe bazate pe cunoștințe cu tematică financiară pentru a decide câștigătorii.

Toți participanții ajunși la finish au primit câte un premiu de participare oferit de sponsori.

Calendar Jungla Urbană

1. Înscriere	Ediția 31 iulie	Ediția 21 august
Înscriere participanți online	15 - 29 iulie	1 - 19 august
Înscriere offline (în Mall și pe plajă)	25 - 30 iulie	15 - 19 august
2. Desfășurare eveniment	31 iulie	21 august

Rezultate Jungla Urbană Money Edition

Indicatori	Ediția 31 iulie	Ediția 21 august	Total
Nr. participanți înscriși inițial	**348**	**424**	**772**
Nr. participanți care au venit la start	**272**	**384**	**656**
Nr. participanți câștigători premiul 1	**4**	**4**	**8**
Nr. participanți câștigători premiul 2	**4**	**4**	**8**
Nr. participanți câștigători premiul 3	**4**	**4**	**8**
Nr. de voluntari implicați	**23**	**39**	**62**
Lungime traseu	**10 km**	**10 km**	
Nr. checkpointuri	**7**	**8**	
Vârstă participanți	**14 - 25 ani**	**14 - 35 ani**	

1.3 IMPACTUL PROIECTULUI

Motivele beneficiarilor pentru a participa în proiectul FLIP și motivația părinților/ profesorilor de a-i înscrie în program

Motivele pentru care copiii și liceenii s-au arătat încântați să participe la atelierele de educație financiară sunt diferite în funcție de obiectivele și de nevoile lor de dezvoltare, specifice particularităților vârstelor.

În tabelul de mai jos putem observa că pentru înscrierea copiilor în proiect, cei mai mulți dintre profesori și părinți au fost motivați de faptul că beneficiarii au **oportunitatea de a-și dezvolta abilități și competențe de planificare și gestionare a resurselor financiare**, în timp ce pentru liceeni, factorul motivațional îl reprezintă **posibilitatea de învățare continuă și dezvoltare personală, profesională și socială.**

Motivațiile pentru participarea activă la atelierele de educație financiară (pe categorii)

Motivele pentru care profesorii și/ sau părinții au înscris elevii în program		Motivele pentru care liceenii au dorit să facă parte din program	
35,98%	În vederea dezvoltării unor abilități și competențe de planificare și gestionare a resurselor financiare.	35,71%	Pentru învățare continuă, dezvoltare personală, profesională și socială.
19,47%	Din necesitatea de informare în domeniul financiar.	30,51%	În vederea dezvoltării unor abilități și competențe de planificare și gestionare a resurselor financiare.
17,28%	Pentru a-i implica în altfel de activități interactive (extrașcolare).	15,6%	Din necesitatea de informare în domeniul financiar.
9,63%	Pentru învățare continuă, dezvoltare personală, profesională și socială.	18,20%	Pentru a învăța strategii de economisire a resurselor financiare.
12,50%	În vederea conștientizării de a economisi.		
5,12%	Pentru a face față provocărilor de zi cu zi.		

Categoriile de informații noi asimilate de participanți și percepțiile lor cu privire la utilitatea practică a acestora

Ca urmare a atelierelor tematice la care au participat, beneficiarii au acumulat **informații actuale cu privire la domeniul financiar**; au învățat strategii utile pentru **reducerea cheltuielilor** și nu în ultimul rând - au aflat **noi modalități de economisire.**

Ca urmare a interacțiunilor avute cu trainerii din întâlnirile online/ offline:

74% din copiii participanți au învățat despre importanța economiilor și avantajele acestora.

66% au aflat despre tipurile de cheltuieli frecvente.

50%

dintre liceeni apreciază o creștere a înțelegerii necesității de a face economii și avantajele acestora.

41,66%

dintre adolescenți susțin că au învățat ce înseamnă un buget personal și modalitățile de gestionare eficientă a acestuia.

În urma participării la atelierele de educație financiară, majoritatea participanților din proiect apreciază faptul că **a crescut semnificativ gradul lor de conștientizare cu privire la cheltuieli și la importanța realizării economiilor.**

66,22%

dintre copii vor începe să facă economii, utilizând "pușculița".

59,27%

dintre liceeni își propun să integreze sugestiile din atelier pentru planificarea și gestionarea cu atenție a bugetului personal.

Cei mai mulți dintre participanți consideră că informațiile dobândite îi vor ajuta să **reducă cheltuielile** care nu reprezintă o necesitate și **să-și planifice cu atenție bugetul.**

Aspectele sau părțile cele mai apreciate de participanți, în funcție de categorie:

- **Elevii din clasele primare și gimnaziale**

Pe lângă experiența de interacțiune în sine caracterizată ca fiind utilă și atractivă, copiii au apreciat în mod special următoarele: modul de prezentare și relaționare, jocurile, filmulețul, explicațiile și exemplele oferite pe înțelesul lor, deschiderea și atitudinea trainerilor, subiectele abordate.

- **Liceenii**

Pentru adolescenți a contat mult faptul că și-au putut spune opiniile și că au fost ascultați. Ei au apreciat modul în care a fost livrată informația, atmosfera lejeră, deschiderea trainerilor, activitățile practice, cât și interactivitatea și "chestionarul live".

Focus-grupuri privind impactul atelierelor de educație financiară asupra participanților

În mai 2022, Școala de Valori a realizat o cercetare cu scopul de a identifica impactul produs de atelierele FLIP – Școala de Bani pe Roți asupra elevilor participanți. În acest sens, s-a propus realizarea a **trei focus grupuri** dedicate profesorilor implicați în proiect, **câte 10 profesori per focus grup.**

Studiul de impact s-a derulat pe parcursul lunii **mai 2022**, iar cele trei focus grupuri au avut loc online, pe platforma ZOOM, astfel:

- focus grup #1 | joi, 12.05.2022, ora 17:00;
- focus grup #2 | vineri, 13.05.2022, ora 17:00;
- focus grup #3 | vineri, 27.05.2022, ora 17:00.

Conform profesorilor participanți la cele trei focus grupuri, **elevii au reacționat foarte bine la atelierul FLIP la care au participat**. Elevilor le-a plăcut că au învățat despre bani și că au avut anumite jocuri prin care au trebuit să identifice prețul corect al unor obiecte.

> Eu îmi amintesc pentru că am intrat și eu cu dumneavoastră (...) și le-a plăcut foarte mult. Am discutat încă, cred că, vreo două zile despre acel curs. Le-a plăcut foarte mult, mai ales, că au avut acele imagini, oarecum, fantome, pe care trebuiau să le ghicească și să le pună ei într-o anumită ordine în funcție de cost. Au fost impresionați și chiar au dorit să mai aibă un astfel de curs. Pe viitor, dacă vor mai fi invitați, vor mai participa.
>
> **Profesor participant în cadrul focus grupului**

De asemenea, conform profesorilor, **elevii au fost atrași de tema atelierelor FLIP** și de modul în care au fost stimulați să participe activ și să interacționeze pe parcursul activității. Aceștia s-au simțit **entuziasmați**, formatorul i-a făcut să se simtă în largul lor și să își exprime ideile.

> Faptul că au putut participa activ, interactivitatea cursului i-au ținut în priză, informațiile au fost captivante și ei s-au simțit atrași și, în felul ăsta, au participat activ și, în momentul în care ei sunt antrenați, lucrurile, învățarea devine o joacă, e plăcută.
>
> **Profesor participant în cadrul focus grupului**

În cadrul focus grupurilor, profesorii au subliniat **nevoia de educației financiară a elevilor.** Aceștia au menționat că elevii ar trebui expuși de mici la exerciții și jocuri de învățare prin care să descopere procese economice de bază, precum dobânzi, credite, statistică.

Profesorii își doresc ca elevii să învețe prin jocuri să fie responsabili, să aibă acces la mai multe ateliere de educație financiară.

De asemenea, a fost menționată nevoie de mai multe ateliere de educație financiară și importanța continuității acestora. O soluție concretă oferită pentru aceasta a fost **dezvoltarea unei aplicații digitale**, în care să fie prestabilite informații de educație financiară, care să fie utilizată atât în clasă, cât și pe cont propriu, de fiecare elev.

Din perspectiva susținerii dezvoltării educației financiare a elevilor, profesorii au menționat că ar vrea să introducă **minim o dată pe săptămână noțiuni ce țin de educație financiară** în cadrul orei de matematică și dirigenție.

De asemenea, ar fi dispuși să organizeze activități extracurriculare, dar dacă acestea nu sunt regulate, s-ar pierde firul activităților și informațiilor.

Profesorii au menționat că susțin și **Ziua Educației Financiare**, dar ar trebui să existe resurse reale și adecvate pentru elevi, ușor accesibile pentru orice profesor – „Ziua de Educație Financiară este impusă, dar resursele nu există."

Din analiza datelor calitative reieșite din cadrul celor trei focus grupuri, putem desprinde o serie de concluzii:

- atât elevii, cât și profesorii, au găsit atelierele de educație financiară folositoare;
- elevii s-au simțit atrași de tema atelierelor, de informațiile prezentate și și-ar dori să participe la mai multe activități de acest tip;
- elevii au asimilat, într-o anumită măsură, informațiile transmise și au început să aplice aspecte ce țin de economisirea și cheltuirea banilor;
- nevoile actuale ce țin învățare din perspectiva educației financiare țin de resursele disponibile pentru profesori și elevi și de creșterea numărului de activități de educație financiară în cadrul școlii;
- profesorii sunt deschiși și își doresc să introducă mai multe activități și aspecte ce țin de educație financiară în școlile lor.

DATE SOCIO - DEMOGRAFICE

Top 10 localități și județe de proveniență ale participanților:

Localitatea:	Județul:
1. București	1. București
2. Găești	2. Galați
3. Galați	3. Constanța
4. Pitești	4. Argeș
5. Bacău	5. Iași
6. Constanța	6. Cluj
7. Murfatlar	7. Dâmbovița
8. Satu Mare	8. Bacău
9. Cluj-Napoca	9. Brașov
10. Bălcești	10. Satu Mare

2. ȘCOALA DE BANI PENTRU ADULȚI

Începând din iulie 2021, atelierele gratuite de educație financiară s-au adresat și adulților, în sesiuni de câte **două ore** desfășurate online sau offline, pentru a le oferi acestora șansa de a dobândi informații și deprinderi care să îi ajute să facă **alegeri financiare inteligente.**

Trainerii atelierelor de educație financiară pentru adulți au fost selectați din rândul profesorilor din învățământul preuniversitar care s-au înscris la program și au parcurs cele trei etape ale selecției: testarea cunoștințelor digitale și de educație financiară, etapa de interviu și etapa de evaluare calitativă a competențelor de livrare a atelierului de educație financiară.

Participanții la ateliere au provenit în majoritate din rândul personalului didactic și nedidactic din școlile din România, înscriși la ateliere cu sprijinul trainerilor - profesori.

Beneficiile educației financiare pentru adulți:

- Planificarea unor strategii de creștere a veniturilor
- Descoperirea modalităților de economisire
- Realizarea unui plan financiar
- Cumpărături inteligente și cum să faci față tentațiilor.
- Anticiparea economisirii în vacanță
- Conștientizarea nevoii pentru un fond de urgențe, ”bani albi pentru zile negre”.
- Înțelegerea principiului ”bani în cuplu”.

Atelier - eveniment Școala de Bani pentru adulți

Pe 9 septembrie 2021, publicul adult interesat de educația financiară a participat la **o întâlnire cu economistul Iancu Guda** în spațiul Școlii de Bani amenajat în Promenada Mall București.

Timp de peste 3 ore, cei peste 50 participanți au discutat despre ”cum să miște banii” inteligent, despre cele cele 10 principii pentru prosperitate și independența financiară, au pus întrebări interesante și au primit din partea organizatorilor cartea **”Banii în mișcare”.**

Rezultate cantitative

8 **Traineri ateliere educație financiară pentru adulți**

22 **Ateliere livrate**

448 **Participanți adulți**

Rezultate calitative

Impactul experienței

Decizia de a participa la atelierul de educație financiară a avut la bază motivații diverse:

- din necesitatea de informare în domeniul financiar;
- dezvoltarea unor abilități și competențe de planificare și gestionare a resurselor financiare;
- pentru învățare continuă, dezvoltare personală, profesională și socială;
- pentru a învăța strategii de economisire a resurselor financiare în vederea obținerii independenței din acest punct de vedere.

Referitor la felul în care participanții consideră că îi va ajuta în viitor experiența avută, aceștia au răspuns că i-a făcut mai atenți la cheltuielile zilnice, i-a ajutat să facă diferența între nevoi și dorințe și că **își vor planifica mai bine bugetul familiei**, înțelegând modalitățile prin care pot economisi și prin care își pot crește veniturile.

96,6%

dintre participanți au apreciat că așteptările lor cu privire la atelierul de educație financiară le-au fost îndeplinite în foarte mare măsură.

În ceea ce privește **categoriile de informații acumulate de participanți** în urma atelierului de educație financiară, aceștia au menționat în primul rând informațiile privind modalitățile de economisire, apoi strategiile de obținere a independenței financiare prin conturarea unui plan financiar și modalitățile de autoevaluare și conștientizare a nivelului inteligenței financiare.

Feedback participanți ateliere educație financiară adulți:

- Voi fi mult mai atentă la cum voi drămui resursele financiare ale familiei.
- Îmi voi concentra mai mult atenția pe economisire.
- Voi încerca să fac diferența dintre nevoi și dorințe.
- În organizarea financiară de acasă, dar și în planificarea unui opțional pentru școală.
- Structurarea unui buget anual al familiei, care să asigure familei un trai sigur și decent la toate vârstele.
- Mă voi gandi de două ori înainte de a cheltui.
- A fost un curs foarte interesant, bine structurat și excelent prezentat.
- Am apreciat cel mai mult informațiile cu privire la modul în care trebuie să ne împărțim resursele financiare pentru a reuși să ne acoperim datoriile, dar și să punem și ceva deoparte, precum și partea în care să știm cum să accesam un credit la bănci în așa fel încât să reușim să-l și restituim fără a avea probleme. De fapt tot materialul a fost extrem de educativ. Mulțumim!

DATE SOCIO - DEMOGRAFICE

Județe de proveniență ale participanților:

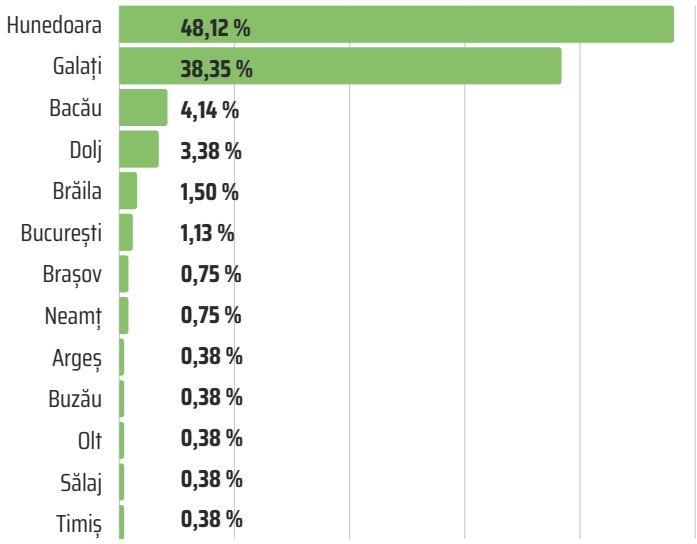

3. PARTENERI

Școala de Bani este cel mai amplu program de educație financiară din România, derulat de **Banca Comercială Română** în parteneriat cu **Asociația Școala de Valori**. Programul își propune să producă o schimbare pozitivă în viețile românilor învățându-i cum să aibă grijă de banii lor. Până în prezent, programul a educat financiar peste 500.000 de români.

BCR

PARTENERI Flip Offline 2021 și 2022

Promenada for beautiful minds

SHOPPING CITY TIMIȘOARA

SHOPPING CITY GALAȚI

Shopping City Satu Mare

CINEPLEXX

DN1 VALUE CENTRE

rubikhub mix to match

COMUNITECA

CTMB CENTRUL PENTRU TINERET AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

SUPORTERI Jungla Urbană Money Edition 2021

Nestlé

Strauss

Coca-Cola HBC Romania

Autonom Evolve.Daily.

PARTENERI Jungla Urbană Money Edition 2021

Asociația de Sprijin Comunitar ACS Piatra-Neamț

CITY PARK MALL OF CONSTANȚA

CONSTANȚA TOMIS CONSTANTIANA

4. ECHIPA DE PROIECT

SILVIA BOGDAN
Coordonator proiect

LOREDANA DINU
Project Manager

DIANA RĂCMAN
Asistent proiect

GALINA MANOLE
Delivery manager

ELENA VASILICĂ
Responsabil Departament Legal & Finanțări

EMANUEL CEBZAN
Local Project Manager Timișoara

ANITA LARISA LENGYEL
Local Project Manager Satu Mare

DIANA RĂCMAN
Local Project Manager București

Cercetare

BIANCA DINEA
Responsabil cercetare

LUIZA STANCIU
Asistent cercetare 2021

BIANCA BUTACU
Asistent cercetare 2022

Departament training

DRAGOȘ CRISTIAN FÎNARU
Coordonator departament

OTILIA MOCANU
Asistent departament training

MĂDĂLINA TAMAȘ
Coordonator departament

Departament comunicare

MĂDĂLINA BOȚU
Coordonator comunicare 2021

IOANA AURELIA DINU
Asistent comunicare 2021

MIRELA ANCA SAMOILĂ
Coordonator comunicare 2022

IUSTINA BUCUR
Asistent comunicare 2022

Departament financiar

CĂTĂLINA VOINEAG
Responsabil financiar

Galina Manole, Delivery Manager Școala de Valori

Loredana Dinu, Project Manager FLiP - Școala de Bani pe roți

Prin atelierele de educație financiară ne-am propus să ancorăm copiii și tinerii în lumea banilor gestionați eficient. Credem în puterea obiceiurilor sănătoase dezvoltate încă din copilărie, motiv pentru care anul acesta am început să ne adresăm și copiilor în grădinițe.

Copiii preiau din comportamentul părinților, care zi de zi folosesc resursele financiare pentru activitatea lor, astfel încă de mici copiii pot învăța să facă diferența între nevoi și dorințe, pot să înțeleagă de unde vin banii în familie și pe ce se cheltuie, evident dacă aceste subiecte sunt discutate cu ei. De asemenea, copiii ar putea contribui la activitățile casnice și de ce nu, să fie remunerați pentru implicare în treburile casei.

Având o generație de părinți care nu a avut parte educație financiară, dar care a învățat să se descurce, venim în întâmpinarea acestei nevoi și organizăm ateliere de educație financiară, online și offline, inclusiv în mall-uri și centre comerciale.

În programul FLIP, Școala de Bani, copiii și tinerii își dezvoltă un comportament responsabil din punct de vedere financiar și învață să ia decizii asumate pentru viitorul lor. Credem în colaborarea dintre generații, astfel părinții sau bunicii pot învăța și ei de la copiii și tinerii care au parte de educație financiară.

Într-o lume plină de oportunități și un mediu VUCA tot mai prezent, avem nevoie de educație financiară, nu e suficient să știm cum să facem bani, e important să-i bugetăm, să-i economisim și abia apoi să investim, să ne creștem calitatea vieții și să gândim în stil antreprenorial.

FLiP s-a făcut mare. Atât de mare, încât deja nu există județ din țară unde să nu se fi auzit de programul nostru de educație financiară. De la camionul care poposea câteva săptămâni într-un oraș și primea copiii dornici să învețe despre bani, astăzi Școala de bani pe roți este peste tot, oricând: online, offline, în Mall-uri, în tabere, în școli, în licee, în grădinițe.

Pentru că educația financiară nu e doar un subiect actual, ci este o necesitate pentru toți: părinți, bunici, copii, tineri, adulți, care, cu toții, merită să afle cum să duci o viață cât mai sănătoasă din punct de vedere financiar.

Vă mulțumim tuturor celor care ne-ați însoțit până acum în această fenomenală călătorie în lumea banilor, copii și tineri participanți, pentru curiozitate, pentru întrebările și bucuria cu care ați descoperit fiecare episod al acestei experiențe, le mulțumim profesorilor, educatorilor, părinților, care i-au înscris pe copii și le-au insuflat interesul pentru educația financiară, mulțumesc echipei FLiP, minunații mei colegi care nu de puține ori au făcut magie și au răspuns provocărilor acestui proiect printr-o mobilizare inimaginabilă, mulțumesc trainerilor pentru implicare și pentru entuziasmul cu care i-au ajutat pe micuții participanți să descopere și să înțeleagă lumea banilor, mulțumesc partenerilor pentru susținere și sprijin, mulțumesc partenerului BCR care a făcut posibilă această nebunie frumoasa, mulțumesc tuturor celor care au crezut și cred în acest tip de educație și vă asigurăm că Asociația Școala de Valori duce mai departe acest angajament și că va continua să aducă impact în comunitate prin proiectele sale.

Școala de Valori

www.scoaladevalori.ro